

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **P. P.**, zastoupeného Mgr. Radomírem Bašnarem, advokátem se sídlem Joštova 4, 602 00 Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 30. 7. 2003, č. j. OAM-1037/AŘ-2002, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 12. 2004, č. j. 55 Az 829/2003-23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 4. 6. 2001, č. j. OAM-69/VL-07-P18-2001, neudělil žalovaný žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu; současně vyslovil, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Ministr vnitra pak svým rozhodnutím ze dne 30. 7. 2003 zamítl rozklad, jímž žalobce brojil proti rozhodnutí vydanému v I. stupni, a toto rozhodnutí potvrdil.

V žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra žalobce jednak obecně namítal vady správního řízení (pomocí citace četných ustanovení správního řádu), jednak zdůraznil nebezpečí, pro něž Ukrajinu opustil. Jak uváděl, ukrajinská mafie jej přiměla v rozporu se zákonem dovézt do země neproclené osobní automobily; žalobce byl přítom k nepoctivému

jednání donucován násilím, bitím a výhrůžkami smrtí. Proto žalobce navrhl, aby napadené rozhodnutí ministra vnitra bylo zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně žalobu zamítl rozsudkem ze dne 22. 12. 2004; v řízení před žalovaným přitom neshledal žádné vady a přisvědčil mu i v právním posouzení věci. Žalobci, ač tvrdí, že byl zneužit ukrajinskou mafií, nesvědčí žádný z důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Žalobce dovážel automobily ze zahraničí o své vůli, i když si musel být vědom nezákonnosti svého počínání. I krajský soud uzavřel, že žalobce požádal o udělení azylu především proto, aby odvrátil výkon správního vyhoštění: to mu bylo již několikrát uděleno, žalobce však zákaz pobytu nerespektoval.

V kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu zopakoval žalobce (stěžovatel) námitky nesprávného právního posouzení věci [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“], jak je uvedl již v žalobě: domnívá se tedy, že splňuje podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu (a nově též jeho § 14, k němuž vztahuje stejná skutková tvrzení), protože byl zneužit mafií, která jej i bila a vyhrožovala mu smrtí, a stěžovatel se tak obává o svůj život. Vady správního řízení [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.] spatřoval stěžovatel v tom, že mu žalovaný v rozporu s § 33 odst. 2 neumožnil vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, jakož i v tom, že rozhodnutí žalovaného nesplňuje náležitosti podle § 47 odst. 5 správního řádu, a je tedy nicotné. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Požádal též o to, aby jeho kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek; tato žádost se však – s ohledem na zamítnutí kasační stížnosti – stala bezpředmětnou.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejprve je třeba uvést, že námitka směřující proti výroku o neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, je nepřipustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.): stěžovatel ji totiž neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl.

Nepřipustné, byť z jiného důvodu, jsou i námitky směřující proti postupu žalovaného při vedení řízení a při vydávání rozhodnutí: jsou totiž založeny na tvrzeních tak nekvalifikovaných, že je nelze považovat za řádně uplatněný kasační důvod (neboli tzv. stížní bod) ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., kterým by se zdejší soud mohl zabývat. Stížní bod musí zpravidla zahrnovat jak skutkové, tak právní důvody, pro něž stěžovatel považuje rozhodnutí soudu za nezákonné. Pouhá paragrafová či slovní citace některého zákonného ustanovení tak jako stížní bod neobstojí, stejně jako nepostačí, když stěžovatel označí rozhodnutí správního orgánu či soudu jako vadné, nezákonné či nicotné a odkáže přitom na zákonné ustanovení. Právě toho se však stěžovatel dopustil, neboť k námitce, podle níž nebyl seznámen s podklady pro rozhodnutí, nedodal kromě citace zákonného ustanovení nic bližšího. Nezmínil se o průběhu pohovoru před žalovaným, po jehož skončení mívají žadatelé o azyl možnost seznámit se s četnými dokumenty, neuvedl, zda pro něj byly některé pasáže rozhodnutí žalovaného překvapivé, neupřesnil, ve které fázi řízení žalovaný podle něj pochybil a jak. Rovněž tvrzenou nicotnost správního rozhodnutí způsobenou jeho závažnými nedostatky vymezil jen odkazem na zákonné ustanovení. Již jen z jeho znění je zřejmé, že bez dostatečné konkretizace nelze tuto námitku přezkoumat: dovolané ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu totiž upravuje několik náležitostí správního rozhodnutí a stěžovatel ani nenaznačil, kterou z nich v napadeném rozhodnutí postrádá, natožpak aby zdůvodnil, proč ona údajně chybějící náležitost zakládá nicotnost rozhodnutí.

Obě tyto námitky jsou tedy tzv. jinými důvody, které rovněž způsobují nepřipustnost kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

K věcnému přezkoumání tak zbývá námitka, již stěžovatel vytýká žalovanému a krajskému soudu, že u něj neshledali důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu; i Nejvyšší správní soud se však se závěry obou orgánů ztotožňuje. Stěžovatel neupřesnil, který konkrétní důvod pro udělení azylu podle vlastního přesvědčení splňuje; jeho skutkový příběh, jak jej vyličil ve správním řízení, je však velmi vzdálen od kterékoli ze skutečností popsaných v § 12. Stěžovatel nikdy netvrdil, že by měl problémy kvůli uplatňování politických práv a svobod [§ 12 písm. a) zákona o azylu]. V návrhu na zahájení řízení o udělení azylu uvedl, že je ukrajinské národnosti a pravoslavného vyznání, což z něj činí typického zástupce většinového ukrajinského obyvatelstva, pro nějž jeho národnost ani víra nejsou na území Ukrajiny v ničem překážkou, natož aby jej vystavovaly pronásledování. O stěžovatelově rase není ve spisu žádná zmínka, ze všech souvislostí je však zřejmé, že ani ona mu žádné potíže nepůsobila. O svých politických názorech se stěžovatel rovněž vůbec nezmínil a netvrdil ani, že se v zemi původu cítí ohrožen či pronásledován z důvodu příslušnosti k sociální skupině. Tímto výčtem jsou vyčerpány všechny okolnosti a důvody, pro něž lze udělit azyl podle § 12; u stěžovatele není dána žádná z těchto charakteristik, a dosud rozhodující orgány tedy nepochybily, když mu azyl neudělily.

K tomu je vhodné zopakovat, že institut azylu neslouží k univerzální ochraně cizinců před jakýmkoli jim nepříznivým jednáním třetích osob v zemi jejich původu, a to zásadně ani tehdy, kdyby toto jednání mělo povahu trestné činnosti. Obecná trestná činnost, případně jiné zasahování do cizích práv, které nejsou motivovány žádnou z politicko-sociálních charakteristik ve smyslu § 12 zákona o azylu, totiž nejsou pronásledováním ve smyslu tohoto zákona; ochranu před nimi tak nelze hledat za hranicemi, nýbrž u příslušných orgánů vlastní země. U stěžovatele navíc ani není zřejmé, kdo je původcem nezákonného jednání a kdo jeho obětí. Jak stěžovatel sám uvedl, začal na Ukrajinu dovážet neproclené automobily z vlastního rozhodnutí, a z vlastní vůle začal i spolupracovat s mafií, bez jejíž pomoci by nezákonně dovezené automobily nemohl prodat. On sám tedy nerespektoval zákon, a nemůže tak své následné problémy přičítat nikomu jinému než sobě samému. Ze stěžovatelova jednání jsou navíc patrné známky účelovosti. Do České republiky přijížděl již od roku 1995 a dlouhodobě zde pobýval, na Ukrajinu se pravidelně vracel a prodlužoval si tam vízum k pobytu. Jeho cílem tak od počátku nebylo získat azyl, nýbrž moci zde bez potíží pracovat. I stěžovatelův vlastní popis jeho problémů na Ukrajině se v průběhu doby měnil. Ve správním řízení stěžovatel uváděl, že byl terčem toliko slovních výhrůžek, neboť mafie i její nespokojení zákazníci jej upozorňovali na to, že pokud nevrátí peníze stržené za prodané automobily, bude je muset vrátit i s úroky a bude mít „velký problém“. V žalobě a stejně tak i v kasační stížnosti však stěžovatel již tvrdil, že k dovozu automobilů jej donutila mafie (při pohovoru podle § 23 zákona o azylu naopak líčil možnost takto dovážet automobily jako privilegium plynoucí z jeho účasti na likvidaci černobylské havárie), a že byl nejen slovně napadán, ale též bit, a že mu jeho pronásledovatelé hrozili smrtí. Je velmi nepravděpodobné, že by se o takových závažných zásazích do své osobní sféry stěžovatel opomněl zmínit už ve správním řízení; jeho nová tvrzení však působí spíše tak, jako by jimi chtěl zlepšit své vyhlídky na získání azylu. To vše jen dokresluje nedůvodnost a nejspíše i účelovost jeho žádosti.

Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce (stěžovatel) nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2005

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu